

Göteborg 2020-02-28

Rapport från 2019 års organisations- utredningen

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Uppdraget.....	3
3. Nuläget	5
4. Tidigare organisationsutredningar.....	12
5. Vilka är medlemmarnas viljor och idéer?.....	13
6. Vad händer när stadsdelsnämnderna avvecklas?.....	13
7. Olika aktivitetsgrader för föreningar	15
8. Hur de 12 uppdragen hanterats	16
9. Utredningens rekommendationer	17
10. Sammanfattning	18

1. Inledning

Detta är en återrapport från arbetsgruppen för framtidens organisation av partidistriktet i Göteborg. Arbetsgruppen tillsattes 190318 och det gavs ett uppdraget i 15 delar, där den viktigaste var att en översyn av partiets lokala organisation genomförs där fokus ligger på föreningsstruktur och kretsar.

Återrapporten innehåller en beskrivning av uppdraget från distriktsstyrelsen, nulägesbeskrivning med partidistriktets nuvarande förening- och kretsstruktur, tidigare organisationsutredningar, medlemmarnas viljor och idéer, vad händer när SDN avvecklas, olika modeller för lokal organisering, hur uppdragen hanterats samt avslutas med rekommendationer och en sammanfattning.

Arbetsgruppen har utgjorts av Amalia Rud Pedersen (sammankallande), Isak Ekman, Anne Akujärvi, Aslan Akbas, Tanja Josic samt Håkan Hallengren. Gruppens sekreterare har varit Jesper Hallén och Claes Wennberg.

I rapporten används begreppet ”föreningar”. Med det menas de socialdemokratiska grundorganisationerna, såväl s-föreningar som fackliga s-klubbar. Citaten i rapporten är från intervjuer med medlemmar.

2. Uppdraget

Distriktsstyrelsen beslutade 190318 med en revidering 190616 att tillsätta en organisationsutredning. Bakgrunden var att höstdistriktskongressen 2018 beslutat att partidistriktet skulle genomföra en organisationsutredning efter att motion 14 ”Ta tillvara på våra medlemmar vilja” blivit antagen. Distriktsstyrelsens valde att hänskjuta ärendet till hösten 2109 pga den kommande partikongressen som har ett organisatoriskt avsnitt samt att ett EU-val stod för dörren. Gruppen har därför arbetat från hösten 2019 till februari 2020. Uppdraget var att utredningen skulle vara genomförd till årskongress 2020.

Motion 14 2018

Handels S-förening skrev den antagna motion 14 ”Ta tillvara på våra medlemmar vilja”.

Bakgrund:

Medlemsantalet i Socialdemokraterna i Göteborg minskar och har gjort så under lång tid. Arbetarrörelsen ska vara en folkrörelse. För att vara

det i vår tid måste förhållningssättet till medlemsorganisationer och medlemmars enskilda intressen inom vår rörelse utvecklas.
Demokratins uttryck måste förändras när samhället gör det.

Därför föreslår vi att:

En översyn av partiets lokala organisation genomförs före 2020, fokus bör ligga på om föreningsstruktur och kretsar bäst lämpar sig för att tillvarata de viljor och idéer som våra medlemmar har. Detta i syfte att skapa en bättre fungerande medlemsdemokrati där gräsrotterna får så stor delaktighet som möjligt i förslag och beslut.

Beslut på höstkongressen 2020:

Frida Bengtsson m fl yrkade bifall till motionen. Rikard Ledin da Rosa, distriktsstyrelsens föredragande, m fl yrkade bifall till distriktsstyrelsens besvarandeförslag.

Höstmötet beslutade efter votering i enlighet med motionärens förslag

- Att bifalla motionen
- Att en översyn av partiets lokala organisation genomförs före 2020, fokus bör ligga på **om föreningsstruktur och kretsar bäst lämpar sig för att tillvarata de viljor och idéer som våra medlemmar har.** Detta i syfte att skapa en bättre fungerande medlemsdemokrati där gräsrotterna får så stor delaktighet som möjligt i förslag och beslut

Syftet och utgångspunkter från distriktsstyrelsen

Styrelsens syfte med organisationsutredningen var att uppfylla distriktskongressbeslutet och att ge en bredare bild av möjliga organisationsvägar. Utöver att uppfylla motionens intention skulle utredningen ta avstamp i den av styrelsen antagna verksamhetsstrategin för 2019–2022, dvs att utredningens förslag skulle bidra till måluppfyllelsen.

De formella uppdragen

1. Styrelsen utser Amalia Rud Pedersen, sammankallande, Isak Ekman, Anne Akujärvi, Aslan Akbas, Tanja Josic och Håkan Hallengren att utgöra arbetsgrupp för framtidens organisation av partidistriktet i Göteborg.
2. Att expeditionen ställer resurser till förfogande för arbetsgruppen i form av administrativt stöd, underlag och annat gruppen efterfrågar.
3. Att utredningen utgår ifrån motion 14.
4. Att utredningen genomför ett rådslag till föreningar/kretsar.
5. Att utredningen väger in konsekvenserna för den facklig-politiska samverkan.
6. Att utredningen säkerställer att sidoorganisationernas synpunkter vägs in.
7. Att utredningen tar hänsyn till kommande nedläggning av de politiska stadsdelarna.

8. Att utredning tar hänsyn till eventuella beslut på den nationella partikongressen 2019 som har bäring på arbetet.
9. Att utredningen tar särskild hänsyn till medlemsdemokrati och beaktar dagens representantskap och dess uppbyggnad samt eventuella förändringar av den.
10. Att säkerställa ett effektivt resursutnyttjande såväl ekonomiskt som personellt
11. Att utredningen i övrigt analyserar och beaktar andra frågeställningar som kommer upp under arbetet.
12. Att erfarenheter från Stockholms och Malmös arbetarekommuner inhämtas särskilt.
13. Att utredningen presenterar sitt förslag för distriktsstyrelsen 19 augusti 2019.
14. Att utredningens förslag presenteras för höstkongressen 2019, och att det där genomförs workshops utifrån förslagen.
15. Slutligt förslag presenteras för distriktsårskongressen 2020.

3. Nuläget

Vad säger stadgarna om partidistriktets lokala struktur?

Partidistriktet i Göteborg har en stadga för föreningar och klubbar (antagen 2007 och reviderad 2015) och en stadga för stadsdelskretsar (antagen 2007 och reviderad 2015).

Ur förenings- och klubbstadgan.

- Den socialdemokratiska föreningen/klubben är partiets grundorganisation
- Föreningen/klubben kan inte läggas ner utan partidistriktets godkännande
- Den socialdemokratiska föreningen ansvarar för: opinionsbildning för partiet, dess idéer och politik inom sitt verksamhetsområde, utformning av den lokala socialdemokratiska politiken i dialog med väljarna inom sitt verksamhetsområde, medlemsutveckling och medlemskontakter, utveckling av medlemskapets värde, nominering av politiskt förtroendevalda.
- Förening/klubb skall ha minst tre möten per år.
- Utser ombud till partidistriktskongressen

Ur stadsdelskretsstadgan:

- Stadsdelskretsorganisationen skall följa kommunens stadsdelsnämndsorganisation. I det fall kommunen förändrar stadsdelsnämndsorganisationen skall partidistriktet ta initiativ till att förändra stadsdelskretsarna på motsvarande sätt

- Medlem i stadsdelskretsen är den som bor i stadsdelen och är medlem i någon förening/klubb som är ansluten till partidistriktet, eller tillhör partidistriktets fria kvot.
- Stadsdelskretsen ansvarar för: opinionsbildning för partiets idéer och politik inom stadsdelen, kommunikation med väljare inom stadsdelen, samordning av valaktiviteter i stadsdelen samordning av politiken inom stadsdelen, nominering av politiskt förtroendevalda, utveckling av förtroendevalda i stadsdelen, utveckling av facklig politisk verksamhet i stadsdelen, stöd för organisations- och verksamhetsutveckling i de socialdemokratiska klubbarna och föreningarna i stadsdelen
- Stadsdelskretsen sammankallas minst 3 gånger per år

Beskrivning av partidistriktets nuvarande förening- och kretsstruktur

Föreningar

2002 hade partidistriktet 104 föreningar. 2010 var det 95 föreningar och i december 2019 var det 81 föreningar.

Föreningstyper

	Antal
Socialdemokratiska föreningar (inkl. stadsdelsföreningar)	37
Arbetsplatsföreningar	16
Kvinnoklubbar	9
Internationella föreningar (Språkföreningar)	10
Tjänstemannaföreningar	1
HBT	1
SSU-klubbar	4
Tro och solidaritet	3

81

Föreningsförteckning

Förening	Betalande	Totalt	Förening	Betalande	Totalt
Agnesberg sdf	12	12	Kulturarbetarna sdf Göteborg	82	91
Alma sdk	45	59	Kurdiska sdf Göteborg	34	59
Angereds Centrum sdf	20	30	Kärra sdf	46	59
ASSY	10	11	Linnéstaden sdf	134	180
Arabisktalande sdf Göteborg	3	11	Lisas Döttrar sdk Göteborg	33	39
Askim sdf	39	51	Livsmedelsarbetarnas	31	35

			sdf		
Avant Garde Gbg	14	19	Lundby sdf	60	83
Azerbajdzjanska sdf Göteborg	3	7	Lundby sdk	24	34
Backa sdf	107	146	Lövgärdet sdf	26	42
Backa sdk	21	22	Majorna sdf	107	147
Bagaregården-Olskroken sdf	3	4	Mälarna sdf Göteborg	17	21
Bergsjön sdf	41	67	Mångkulturella sdf i Göteborg	11	13
Bergum Gunnilse sdf	31	33	Nylöse sdf	36	50
Biskopsgården sdf	71	123	Näringslivsklubben sdf Göteborg	12	14
Biskopsgårdens S-kvinnor	9	15	Rannebergen sdf	10	17
Bjurslätt sdf	45	71	Rosornas sdf	10	12
Bosniska sdf	18	23	Röda Rosor sdk	36	38
Byggnads sdf Göteborg	84	92	S för Tro o Solidaritet, Göteborg	61	72
Elektrikerna sdf Göteborg	34	43	S för Tro o Solidaritet, Hjärta GBG	13	13
ESP i Gbg avd 2	13	14	S för Tro och Solidaritet Hisingen	17	19
Fastighetsarbetarna sdf Göteborg	17	35	S i Centrum sdf	158	214
Framtidens sdk	19	39	S i Örgryte sdf	77	96
Gambianska sdf Göteborg	4	5	SEKO sdf Göteborg	66	76
GS sdf i Göteborg	23	25	Sjöfolkets socialdem riksförbund	25	31
Gårdsten sdf	12	25	SKF sdf	83	97
Göteborgs Internationella sdf	31	37	Socialdemokratiska föreningen	94	110
Göteborgs s Högskoleförening	105	132	SHS	7	11
Göteborgs Spanskspråkiga sdf	3	3	Somaliska sdf	0	0
Göteborgs Transportarbetare sdf	28	36	SSU Centrum sdf	25	33
Hammarkullen sdf	30	53	Stampen sdf	31	36
Handels sdf Göteborg	126	138	Södra Skärgården sdf	25	31
HBT Socialdemokrater Göteborg	92	105	Tjänstemännens sdf Göteborg	129	143
Hjällbo sdf	16	41	Torslanda sdf	43	59
Hotell och restaurang sdf	22	24	Tuve-Säve sdf	31	41
Härlanda sdf	76	106	Tynnered sdf	88	147
Högsbo sdf	70	89	Unga Socialdemokrater Göteborg	34	47

IF Metalls Fria grupp Göteborg	119	132	Vildrosorna sdk	12	17
Iranska sdf Göteborg	2	2	Volvo sdf Göteborg	173	206
Kommunal sdf Göteborg	194	241	Västra Frölunda sdf	68	99
Kortedala sdf	54	83	Älvsborg sdf Göteborg	41	48
			Älvstrandens sdf Göteborg	69	78

Partidistriktet i Göteborg gjorde sin senaste föreningsenkät våren 2019 över verksamheten januari-december 2018. 3 påminnelser skickades ut. 46 av 81 föreningar svarade (57 procent). Nästa föreningsenkät som avser 2019 samlar in svar under februari 2020.

- Medlemsmöten. I genomsnitt 6 möten under året (24 av föreningarna hade mellan 4 och 9 medlemsmöten). Medianen är 6 möten.
- Styrelsemöten: I genomsnitt 6 möten under året (26 av föreningarna hade mellan 4 och 7 medlemsmöten). Medianen är 6 möten.
- Utåtriktade aktiviteter: I genomsnitt 6,5 aktiviteter under året (8 föreningar hade mellan 11 och 15 aktiviteter). Medianen 6 aktiviteter. 40 svarande föreningar.
- Studiecirkel: 10 av föreningarna hade bedrivit någon studiecirkel under året.

"Föreningarna är rätt slutna grupper."

Notera att siffrorna avser valåret 2018 varför det kan förväntas vara fler utåtriktade aktiviteter än ett icke valår.

Stadsdelskretsar

De 10 stadsdelskretsarnas medlemmar utgörs av de medlemmar som bor i stadsdelen och är medlem i någon förening/klubb som är ansluten till partidistriktet. Stadsdelskretsarna har följt stadens organisering av stadsdelsnämnder. Från starten 1989 var det 21 stadsdelskretsar och 2011 var det nere på 10 stadsdelskretsar.

"Kretsarna har en viktig roll i valorganisationen."

Fördelning av kvinnor och män, unga, medelålders och äldre i stadsdelskretsarna.

Statistiken som presenteras i tabellen är baserad på de geografiska kretsarnas medlemsstatistik per (10/2-2020). Kön avgörs av personnumret, geografisk hemvist av vilket krets personen är medlem i (både betalande och icke betalande) och åldersspannet är 0-35 (ung), 36-64 (medelålders) och 65- (äldre).

Kategori	Antal	Kvinnor	Män	Ung	Medel	Äldre
----------	-------	---------	-----	-----	-------	-------

Angered	303 (11,4%)	111 (37%)	202 (63%)	49 (16%)	156 (51%)	98 (32%)
Östra	232 (8,7%)	92 (40%)	140 (60%)	45 (19%)	116 (50%) ⁵	71 (31%)
Örgryte- Härlanda	223 (8,4%)	83 (37%)	140 (63%)	43 (19%)	93 (42%)	87 (39%)
Centrum	255 (9,6%)	105 (41%)	150 (59%)	60 (24%)	88 (35%)	107 (41%)
Majorna-Linné	376 (14,1%)	168 (45%)	208 (55%)	52 (14%)	174 (46%)	150 (40%)
AFH	266 (10,0%)	127 (48%)	139 (52%)	35 (13%)	127 (48%)	104 (39%)
Västra Gbg	225 (8,5%)	88 (39%)	137 (61%)	22 (10%)	99 (44%)	104 (46%)
V. Hisingen	203 (7,6%)	90 (44%)	113 (56%)	19 (10%)	123 (60%)	61 (30%)
Lundby	274 (10,3%)	103 (38%)	171 (62%)	45 (16%)	133 (49%)	96 (35%)
N. Hisingen	299 (11,2%)	110 (37%)	189 (63%)	26 (8%)	136 (45%)	142 (47%)
Total:	2656	1077 (40,5%)	1579 (59,5%)	396 (14,9%)	1245 (46,9%)	1015 (38,2%)

Antalet medlemmar i varje krets är ganska väl utspritt där Angered har flest (303) och Örgryte- Härlanda minst (223). De flesta kretsar har runt 40% kvinnor där AFH sticker ut med jämn fördelning på ca 48%. När det gäller ålder är det ungefär samma procentsatser i varje krets där snittet är 15% unga, 47% medel och 38 % äldre.

Inspel från workshops och enkäter

Höstkongressen 25 - 26 oktober 2019

Ombud fick under höstkongressen delta i workshops. Utredningen valde att inte presentera ett färdigt förslag utan att istället inhämta synpunkter genom workshops för att skapa en nulägesanalys.

Totalt genomfördes fyra workshopsgrupper med sammanlagt 131 ombud. Ombuden fick ta ställning i påståenden genom att ställa sig fysiskt i rummet på en fem-gradig skala från 1 (liten utsträckning) till 5 (mycket stor utsträckning).

- Jag upplever att det idag är viktigt att engagera sig i Socialdemokraterna i Göteborg (spelar roll i ens vardag).
83 % angav att det är viktigt (svarsalternativ 4 eller 5).
- Jag vill att det ska vara viktigt att engagera mig i S i GBG (spelar roll i ens vardag).
93 % angav att det är viktigt (svarsalternativ 4 eller 5).
- Föreningarna och dess aktiviteter är bästa sättet att aktivera sig på.
35 % angav att det är viktigt (svarsalternativ 4 eller 5).
- Kretsarna och dess aktiviteter är det bästa sättet att aktivera sig på.
15 % angav att det är viktigt (svarsalternativ 4 eller 5).
- Partidistriktet anordnar relevant verksamhet.
13 % ansåg det (svarsalternativ 4 eller 5).
- Jag kan påverka Socialdemokraterna i Göteborg internt organisatoriskt.
18 % angav att de kan det (svarsalternativ 4 eller 5).
- Jag kan påverka Socialdemokraterna i Göteborg internt politiskt.
33 % angav att de kan det (svarsalternativ 4 eller 5).
- Jag tror att med den organisation vi har idag är vi redo för valrörelse och valvinst 2022.
28 % anser att organisationen är redo (svarsalternativ 4 eller 5).
- Jag tycker S i GBG borde ta inspiration från andra samhällsaktörer när det gäller verksamhet och organisation.
58 % angav att det är viktigt (svarsalternativ 4 eller 5).
- Jag vill vara med och ändra organisationsuppbyggnaden som är idag.
84 % angav att de vill det (svarsalternativ 4 eller 5).

En majoritet tyckte och att det är viktigt att kunna engagera sig och påverka mer. Fler tyckte att det är lättare att påverka politiken än organisationen. Men såväl föreningar, stadsdelskretsar som partidistriktet får låga omdömen när det gäller möjlighet till påverkan och engagemang. Det fanns en oro att organisationen idag inte är redo att vinna nästa val. En klar majoritet ville vara med och ändra organisationsuppbyggnaden och att vi ska ta inspiration utifrån.

Enkät till nya medlemmar

Utredningen såg ett värde i att få inspel från nya medlemmar om partiets organisation. Samtliga nya medlemmar från januari till juni 2019 ringdes upp i september 2019. 34 av dem valde att delta i enkäten. 60 procent av de svarande var män. Åldersmässigt var spridningen stor.

- Hur gick du med? 16 st gick med i partiet själva (13 via hemsidan) och 14 blev värvade (4 av en kompis och 4 av facket).
- Varför gick du med?
Delar partiets åsikter 13st; politiskt intresserad 6st; fackligt intresserad 3st;

"Jag fick inte veta när jag gick med att jag kunde välja förening."

- Har du blivit kontaktad av Socialdemokraterna tidigare? Ja 41%.
- Har du varit på någon partiaktivitet? Ja 32 % (de flesta på ett medlemsmöte), nej 58%
- Skulle du vilja engagera dig mer? Ja 56%, Nej 22 %.

De flesta gick med i partiet själva och gick med för att de delar partiets åsikter. De flesta hade inte blivit uppringda efter att de blivit medlemmar vilket de saknade. Noterbart är den positiva responsen vi fick när vi ringde upp dem. Flera kände heller inte till vilken förening de var medlem i, och hade önskat kunna välja.

Medlemsenkät

Enkäten gjordes september-oktober 2019 och två påminnelser skickades ut. Detta var den första medlemsenkäten som partidistriktet gjort på 10 år. 897 medlemmar svarade, vilket är många. Enkäten får därmed anses vara representativ. Av de svarande uppgav 61% att de var män och 51 % att de var över 60 år. Mediantiden man varit medlem i partiet var 6-10 år. Några av svaren hade en fem-gradig svarsskala från 1 (liten utsträckning) till 5 (mycket stor utsträckning).

- 50 % svarade att de är aktiv i en förening/krets idag.
- 45 % sitter i styrelsen för en förening/krets idag.
- 14 % svarade att de har goda möjligheter att påverka sin förening/krets politiskt idag (svarsalternativ 4 eller 5).
- 16 % svarade att de har goda möjlighet att påverka sin förening/krets aktiviteter idag.¹
- 37 % svarade att de hade velat påverka sin förening/krets mer än idag (svarsalternativ 4 eller 5).
- 35 % tyckte att de aktiviteter föreningen/kretsen anordnar är relevanta för deras engagemang (svarsalternativ 4 eller 5).
- 12 % svarade att de har möjlighet att påverka Socialdemokraterna i Göteborgs politik idag (svarsalternativ 4 eller 5).
- 25% är mycket aktiva i socialdemokraterna (svarsalternativ 4 eller 5).
- 47 % av de svarande går på föreningsmöten och 4 % att de går på en studiecirkel
- I snitt per månad deltar 40 % på 0 möten och 40 % på 1-2 möten.
- 35% skulle vilja vara mer aktiv än idag.

”Det är viktigt att det inte finns stuprör i organisationen.”

Hälften av de svarande är aktiva medlemmar idag men bara 16 % upplever att de har goda möjligheter att påverka aktiviteterna sin förening/krets. Bara 14% respektive 12% upplever att de politiskt kan påverka sin förening/krets respektive partidistrikt idag.

¹ Svarade 4 eller 5 på en skala 1-5

4. Tidigare organisationsutredningar

2011 års organisationsutredning

Utredningen leddes av Pelle Berglund och uppdrag att dels följa partiets nationella organisationsutredning samt att utreda och föreslå idéer och åtgärder och att initiera försöksverksamhet för att stärka partiverksamheten i Göteborg. En medlemsundersökning visade bl a att de viktigaste skälen att gå med i partiet i Göteborg var (25 %) att förändra och (31 %) att stödja värderingar. 60 % känner sig väl emottagna i partiet. Utredningen menade att en starkt decentraliserad verksamhet fortfarande är den mest framgångsrika. Små fungerande lokala föreningar bygger på en väl fungerande styrelse som brukar förmå engagera ungefär lika många till utanför styrelsen. Mycket tyder på att det finns begränsningar i hur många som kan delta i ett fungerande föreningsnätverk.

Utredningen kom också fram till att det inte är organisationsstrukturen i partiet d.v.s. med partidistrikt/ arbetarekommun/ krets/grundorganisation som utgör hindret för utveckling av verksamheten. Hindren finns istället ”mentalt” i partikultur, traditioner och former för vår verksamhet som måste förändras och utvecklas. Utredningen ansåg också att organisationsfrågorna måste få samma status i partiet som politiska förtroendeuppdrag och det politiska innehållet. Att vara ordförande i en (s)förening är lika viktigt som att företräda partiet på andra uppdrag.

”Organisationen har ingen betydelse, det hänger på ledning och människorna i den”.

Några av utredningens förslag:

- vara mer tillåtande enligt ovan vid behandling av nya föreningarnas ansökan eller bildande av nätverk
- en försöksverksamhet bildar en typ av ”öppen förskola” för nyblivna socialdemokratiska föräldrar
- fortsatt med ledarskapsutbildningar, forumgrupper, studiesatsningar, utveckling av valberedningarna
- tydliggöra ansvarsfördelning för medlemsintroduktion mellan PD, krets, förening/klubb.
- personer med lämplig kompetens ska kunna arbeta ideellt med vissa uppgifter för PD som tillfälliga projektledare/ombudsman
- Obligatoriska kretsmöten ska arrangeras årligen inför arbetet med SDN:s inriktningsdokument
- Att varje krets tar fram ett eget lokalpolitiskt handlingsprogram inför valet 2014

5. Vilka är medlemmarnas viljor och idéer?

Motion 14 från höstkongressen 2018 ställer frågan vilken föreningsstruktur och kretsar som bäst lämpar sig för att tillvarata de viljor och idéer som våra medlemmar har. Därför måste vi först utröna vilka medlemmarnas viljor och idéer är.

Av undersökningarna som redovisas i kapitel 3 framgår ett mönster tydligare än andra, nämligen av att man vill kunna påverka både organisation och politik mer än vad man upplever att man kan göra idag, på alla nivåer.

”Alla är inte bra på allt - men alla kan bidra med något”.

I sammanhanget är det intressant att lyfta fram 2011 års organisationsutredning. ”...det inte är organisationsstrukturen i partiet d.v.s. med partidistrikt/arbetarekommun/ krets/grundorganisation som utgör hindret för utveckling av verksamheten. Hindren finns istället ”mentalt” i partikultur, traditioner och former för vår verksamhet som måste förändras och utvecklas”.

6. Vad händer när stadsdelsnämnderna avvecklas?

I kapitel 5 kom vi fram till att medlemmarnas viljor och idéer är att man vill kunna påverka både organisation och politik mer än vad man kan göra idag, på alla nivåer.

Hur förhåller sig frågan om stadsdelskretsarna till det? I den diskussionen är det viktigt att ta med sig att stadsdelskretsstadgan idag säger att ”stadsdelskretsorganisationen skall följa kommunens stadsdelsnämndsorganisation”. Fullföljer kommunen sina planer på att avveckla stadsdelsnämnderna i januari 2021 betyder det alltså att stadsdelskretsarna avvecklas.

Stadsdelskretsarna infördes som en direkt följd av att de kommunala stadsdelsnämnderna infördes 1989. Syftet var att det behövdes en nivå inom partiet för att hantera de politiska frågor som stadsdelsnämnderna ansvarade för.

Vilka är då tänkbara scenarier?

- Alternativ med bara föreningar
Stadsdelskretsarna avvecklas och föreningarna utgör det enda lokala organisationsledet. Ansvar för föreningarna att ge möjligheter att påverka både organisation och politik mer än vad man kan göra idag blir då större. Det

kräver i sin tur robusta och väl fungerande föreningar som har förmågan att kanalisera engagemanget.

- Alternativ med föreningar och kretsar liknande idag
Stadsdelskretsarna behålls som idag alternativt slås samman, exempelvis utifrån de tidigare fyra kommunala valkretsarna. Ansvaret för att ge möjligheter att påverka både organisation och politik mer än vad man kan göra idag delas av kretsar och föreningar. Det kräver också det robusta och väl fungerande stadsdelskretsar och föreningar som har förmågan att kanalisera engagemanget.
- ”Kretsarna
har spelat
ut sin roll”.**
- Alternativ med föreningar och samverkansorgan, formella eller informella
Stadsdelskretsarna görs om till samverkansorgan med ett lösare organisatoriskt ramverk. Ett tänkbart uppdrag är ansvar för kampanj- och valrörelsesamordning. Ansvaret för att ge möjligheter att påverka både organisation och politik mer än vad man kan göra idag faller i första hand då på föreningar. Det kräver robusta och väl fungerande föreningar som har förmågan att kanalisera engagemanget.
 - Alternativ med föreningar och ett antal arbetarekommuner
Det är en återgång till den organisationsmodell som rådde fram till 2003 då partidistriktet hade fyra arbetarkommuner. Då hade dock partidistriktet fler medlemmar. De ekonomiska och personella resurserna var större hos dåtidens arbetarekommuner än dagens stadsdelskretsar.
 - Alternativ med föreningar och formaliserade politiska utskott
Stadsdelskretsarna avvecklas och föreningarna utgör det enda lokala organisationsledet. Ansvaret på föreningarna att ge möjligheter att påverka både organisation och politik mer än vad man kan göra idag blir då större. Det kräver i sin tur robusta och väl fungerande föreningar som har förmågan att kanalisera engagemanget. Det kompletteras med politiska utskott som ges större mandat och ansvar. Idag har partidistriktet följande politikutvecklingsutskott: Arbets- besöks och näringslivsutskottet, hälso- och sjukvårdsutskottet, samhällsplaneringsutskottet, kultur- och fritidsutskottet, utbildningsutskottet, klimat- och miljöutskottet samt sociala utskottet.

7. Olika aktivitetsgrader för föreningar

I kapitel 5 kom vi fram till att medlemmarnas viljor och idéer är att man vill kunna påverka både organisation och politik mer än vad man kan göra idag, på alla nivåer.

Hur förhåller sig frågan om föreningarnas aktivitetsgrad till det?

Minimikrav för en förening

Stadgan sätter upp minimikrav för föreningar. Man ska vara minst fem medlemmar (en styrelse på minst fem personer) och man ska ha minst tre medlemsmöten om året. Partidistriktet har lagt till kravet att för att få ta emot nya medlemmar behöver föreningen en utsedd medlemsansvarig. Då det är partidistriktet som äger föreningsstrukturen är det partidistriktet som beslutar om att bilda eller avveckla föreningar.

Dessa minimikrav säkerställer framför allt att nya medlemmar ej placeras i föreningar som inte har förutsättningar att ta emot dem. Dock behöver inte i sig inte innebära att föreningen är stark nog för att kunna erbjuda reell möjlighet till påverkan.

Vision om aktivitetsgrad i en väl fungerande förening

Vad menar vi utmärker en väl fungerande förening? Vi ser att följande delar behövs:

- Uppfylla stadgans beskrivning av föreningens uppgift
 - Den socialdemokratiska föreningen ansvarar för:
 - opinionsbildning för partiet, dess idéer och politik inom sitt verksamhetsområde
 - utformning av den lokala socialdemokratiska politiken i dialog med väljarna inom sitt verksamhetsområde
 - medlemsutveckling och medlemskontakter
 - utveckling av medlemskapets värde
 - nominering av politiskt förtroendevalda
- En styrelse som består av minst 5 personer
- Minst 10 medlemmar
- Erbjuder studieverksamhet
- Minst 6 medlemsmöten per år
- Minst 6 egna medlemsvärvaraktiviteter per år

Denna vision av en väl fungerande förening ger organisatoriska möjligheter för att kunna påverka både organisation och politik.

8. Hur de 12 uppdragen hanterats

Distriktsstyrelsen gav utredningen ett antal uppdrag att hantera. De av uppdragen som är relevanta återrapporteras här.

4. Att utredningen genomför ett rådslag till föreningar/kretsar

Ett flertal tillfällen har arrangerats för att komma med inspel till organisationsutredningen. Ledamöterna har deltagit på föreningsmöten och workshops har arrangerats bl a på höstdistriktskongressen 2019, föreningskonferensen i november 2019 liksom på medlemsansvarigemöte i februari 2020.

5. Att utredningen väger in konsekvenserna för den facklig-politiska samverkan.

Utredningen menar att konsekvenserna av rekommendationerna blir goda för samtliga av partidistriktets föreningar och klubbar liksom för den facklig-politiska samverkan. Partidistriktets facklig-politiska utredningsgrupp (AFS-gruppen) har särskilt fördjupat sig i frågan om att utveckla den facklig-politiska samverkan.

6. Att utredningen säkerställer att sidoorganisationernas synpunkter vägs in.

Utredningen skickas på remiss till sidoorganisationerna för att inhämta deras synpunkter, vilka vägs in i slutrapporten.

7. Att utredningen tar hänsyn till kommande nedläggning av de politiska stadsdelarna.

Rapporten innehåller förslag om det.

8. Att utredning tar hänsyn till eventuella beslut på den nationella partikongress 2019 som har bäring på arbetet.

Utredning tar den hänsynen. Det organisatoriska reformprogrammet som antogs av partikongressen ligger väl i linje med organisationsutredningens rekommendationer om att stärka organisationen.

9. Att utredningen tar särskild hänsyn till medlemsdemokrati och beaktar dagens representantskap och dess uppbyggnad samt eventuella förändringar av den.

Utredningen lyfter frågan om medlemsdemokrati. Men angående frågan om representantskapets sammansättning att det är andra processer igång som

påverka den frågan och som behöver bli klara först. Det pågår dels en nationell större stadgeöversyn som ska behandlas på den nationella partikongressen 2021, dels att partidistriktet ser över valkommitténs arbetsformer och att frågan om stadsdelsnämnderna vara ännu är oklar. Att förändra representantskapet just nu är därför oklokt.

10. Att säkerställa ett effektivt resursutnyttjande såväl ekonomiskt som personellt

De frågorna hanteras inte av organisationsutredningen utan av partidistriktets förste ombudsman.

11. Att utredningen i övrigt analyserar och beaktar andra frågeställningar som kommer upp under arbetet.

Det har skett fortlöpande.

12. Att erfarenheter från Stockholms och Malmös arbetarekommuner inhämtas särskilt.

Erfarenheter från Stockholms arbetarekommun har inhämtats under arbetets gång. Dock inte från Malmös arbetarekommun.

13. Att utredningen presenterar sitt förslag för distriktsstyrelsen 19 augusti 2019.

Styrelsen har skjutit fram tidsplanen till våren 2020. På så sätt samordnas den med de övriga utredningar som partidistriktet har på gång.

14. Att utredningens förslag presenteras för höstkongressen 2019, och att det där genomförs workshops utifrån förslagen.

Flera parallella workshops hölls på höstdistriktskongressen 2019. De hade de karaktären av informationsinhämtning då det var den fasen som utredningen då befann sig i.

15. Slutligt förslag presenteras för distriktsårskongressen 2020.

Det planeras.

9. Utredningens rekommendationer

- Konsekvenserna för partiorganisationen av stadsdelsnämndernas avveckling behöver hanteras. Ett förslag bör tas fram i samverkan med föreningar och klubbar för beslut på höstkongressen 2020.
- Stärka medlemsinflytandet genom möjlighet till direktpåverkan på såväl föreningsnivå som distriktsnivå. Varje möte ska vara meningsfullt.

- Ge fler möjligheter till föreningar att involveras i de politiska beslutsprocesserna. Exempelvis via att utveckla politikutvecklingsutskotten, Framtiden(s) Göteborgsmöten och löpande remisser och rådslag.
- Att föreningar som inte har förutsättningar att ta hand om nya medlemmar och bedriva aktiviteter ska omstartas alternativt avvecklas.
- Att verka för att förändra negativa partikulturer. Goda exempel ska lyftas fram och spridas.
- Involvera partiorganisationen i partidistriktets planeringsprocesser.
- Stöd till alla organisationsled att genomföra medlemsomröstningar.

10. Sammanfattning

Distriktsstyrelsen tillsatte en organisationsutredning som ska lägga förslag till distriktkongressen 2020. Bakgrunden är en motion från 2018 om att en översyn av partiets lokala organisation genomförs med fokus på om föreningsstruktur och kretsar bäst lämpar sig för att tillvarata de viljor och idéer som våra medlemmar har. 31 december 2019 hade partidistriktet 81 föreningar och 10 stadsdelskretsar.

Medlemsundersökningar visar att en majoritet av medlemmarna tycker och att det är viktigt att kunna engagera sig, men man upplever inte att man i tillräckligt stor utsträckning har möjligheter att påverka aktiviteter och politiken vare sig i föreningar, stadsdelskretsar eller partidistriktet.

Utredningen rekommenderar bland annat att medlemsinflytandet utvecklas på såväl föreningsnivå som distriktsnivå, att konsekvenserna för partiorganisationen av stadsdelsnämndernas avveckling hanteras och att föreningar som inte kan ta hand om nya medlemmar omstartas eller avvecklas.

Socialdemokraterna
GÖTEBORG